

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p> <p>Nyitltérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>	<p>Főszerkesztő: Benka Gyula.</p> <p>Főmunkatárs: Zlinszky István.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla.</p> <p>Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés pénzek küldendők.</p> <p>Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér</p>
--	--	--	--

A Petőfi-ház.

A Petőfi-társaság még 1899-ben, a költő halála 50-ik évfordulója alkalomával elhatározta a Petőfi-ház alapítását. Ennek a gondolatnak akkor is tisztes multja volt; mert hiszen Török Árpád már 1881-ben a „Petőfi-ház indítványozójá”-nak nevezte magát.

De az eszmének e szép multja mellett is (noha már egyszer 1899-ben az egész magyar sajtó foglalkozott vele) még sokan vannak olyanok, kik kétkezően kérdik, hogy mi ezzel a cél?

Pedig minő egyszerű a válasz: ugyanaz, ami egy szoborral és azonkívül még nagyon sok és lényegesen más egyéb.

Ugyanis mi a költő számára látható emléket akarunk állítani a Petőfi-házban, mert a tisztelőnek, a lelkesedésnek látható jelvényre van szüksége, mint a katonának a zászlóra, Krisztus követőjének a labaruncra a hívőknek a templomra. Egy helyet akarunk, a

hova, ha nem emelhetünk sirja fölé mauzoleumot, az érte lelkesülő elzárandokolhasson és ott a költőre vonatkozó emlékek látása, közelsége által lelkét eltöltse azzal a tüsszel, mely a költő lelkében örök láng volt.

Ez akar lenni a Petőfi-ház, de több ennél, vagy még más is: az a hely, hol a költő életével és műveivel tudományosan lehet foglalkozni. Tehát ereklje és könyvtár egyszerre.

Ezért tehát ez a ház egyesíteni fogja mindazt, ami a költőről és költőtől hiteles emlékekben, kéziratokban még felkutatható; összegyűjti mindazt, ami művei eredeti kiadásban, fordításában bármily nyelven föllelhető; egyesíteni fogja az összes rávonatkozó hazai és külföldi teljes irodalmat; végre mindazt, amit a képzőművészet és a műipar róla alkot.

Mindezzel társaságunk célja az, hogy Petőfivel oly tudományos módon

foglalkozzék a hazai és külföldi irodalom, mint a franionák Molière-rel és két klasszikus drámáirójukkal, a németek Goethevel, az olaszok Danteval, a németek és angolok Shakespear-ral, s a görög és a római klasikusokkal minden művelt nemzet.

Mi ezekhez képest a Petőfi-irodalommal csak a dolog kezdetén vagyunk. Hiszen a költőnek még teljesen megbízható kritikai kiadása sincs. Hol van aztán a Petőfi-filológia, műveinek aesthetikai, kritikai feldolgozása belső életének, fejlődésének, lángszének lehető hű és részletes rajza, ugy amint azt a kritikai irodalomtörténetírás mai fejlettsége megkívánja.

Mi bizony, mint afféle szónokolni szerető nemzet, amennyiben érte lelkesedtünk, első sorban főképp Petőfi-tósztokban és tárcairodalomban merite kik érdeklődésünket. A tudományos kutatás és elmerülés nyugodt időt és ki-

TÁRCA.

„És ha hallgat a cigány . . .“

DAL. Irta: Bertha Imre.
Zenéjét szerző: Fucik Gyula. *)

I.

Az életem legszebbik pillanatát
A lelkembe zártam belé,
A mikor a szerelem fuvallatát
Az én szívem megérezé:
Az első bál tündéri fényözönén
Ott láttam meg először őt.
Egy-két fordulós szívem nem volt enyém
Őt percczel ép éjfél előtt
Őt percczel ép éjfél előtt.
A szívem megremegett rá
Mikor fülemben dudolá:

*) E bájos és szivekbe lopódzó dal a főváros legújabb dalszenzációja. Szövegét olvasóink érdeklődése folytán leközzöljük. Zenéje minden zene- és könyvkereskedésben megrendelhető.

Refrain: Lány zenének hangja száll,
Rózsa illat árad.
Égő ajkam csókra vár,
Hadd csókoljam a szájad.
Mig a nóta szól babám
Jöjj karomba zárlak.
És ha hallgat a cigány,
Betöltjük a pauzákat,
Csókkal, a pauzákat.

II.

Pár nap mulva megkérte a kezemet
S én boldogan mondtam igent.
Ő forrón megcsókolta szám s szememet
És rögtön a mamához ment.
Majd mikor letérdeltünk a pap előtt,
Ugy felragyogott a szemünk
Őt percczel éppen tizenkettő előtt,
A szép dalon járt az eszünk
S az ég is lemosolygott ránk
Mikor némán így dudolánk:

Refrain: Lány zenének hangja száll,
Rózsa illat árad.

Égő ajkam csókra vár,
Hadd csókoljam a szájad.
Mig a nóta szól babám
Jöjj karomba zárlak.
És ha hallgat a cigány,
Betöltjük a pauzákat,
Csókkal a pauzákat.

Petőfi apróságok.

I.

A komédia vége.

Aszódi diák korában fülig szerelmes volt Petőfi Borecsába, az akkor Aszódon időzőtt szintársulat egyik fiatal színésznökjébe, annyira, hogy miatta színésszé akart lenni s a társasággal menni. Az igazgató azonban csak úgy volt őt hajlandó társulatába fogadni ha előmutatja iskolai bizonyítványát.

Elment tehát tanárához, Korenhez s bizonyítványát kérte, mert, mint mondá, nem

tartást igénylő gondja nem igen vonzott, sőt akadtak akadnak állandóan különös kedvvel gúnyolódó cynikusok, akik (mert ez az egyetlen mód, ahogy érdeklődni birnak) sarkastikus gúnynyal támadták és támadják azokat, kik az irodalomtörténeti kritika mai egyetememes módszerével fordultak a költő életéhez és működéséhez, s akiket nemcsak a költő életének ugynevezett külső érdekességei vonzanak, mert hiszen nem is ezek a legfontosabbak a költőben. Vegyük figyelembe, teszem föl csak azt, hogy Petőfi költészetéből a a lyrai költés egész aestetikája és filozófiája megírható, s belőle igazolható pl. Werner a lírai költésről szóló, ismert művének minden részlete, s még több is. Egészben ma is még igazak Török Árpád 1882-ben írt szavai, hogy műveit még nem tanulmányozták át, mert legalább is nem tanulmányozták elég gondnal.

A Petőfi-ház csak az egész nemzet kollektív munkájának lehet eredménye. És bárha e szavak szétterjednének, bárha meghallanák az egész országban, s mindenki, akinek e házba illő emléke, kézírata, tárgya, könyve, cikke van, lelkesedve küldené be, s hozzájárulna a maga nemében egyetlen célhoz! Vajha akadnának, amint részben már akadtak is, akik az idegen nemzetek Petőfi-irodalmá egyes

részeinek összegyűjtésére vállalkoznának.

De csak kollektív munka eredménye lehet a Petőfi kutatás tudományos továbbfejlesztése is. És itt hangsúlyoznom kell, hogy ehhez különösen két dolog szükséges: lelkesedés és tudással párosult kitartás,

Lelkesedés kell, mert ez a forrása a szeretetnek, melylyel valamiben elmélyedünk. A cinikus sarkazmus a közöny olyan, mint a fagy; nemcsak terméketlen, hanem pusztító. Ezek Mephistopheles tanácsai. Csak a lelkesedőnek van igaza, aki meggyőződéssel megy célja felé s hisz a jóban, mely lelkét betölti. A lelkesedés az ég sugallata, annyi mint a hit. És Petőfi iránt ez nemcsak természetesebb, mint amaz, hanem könnyebb is, mert a nagy szellemek olyanok, mint pl. az őserdő, mint a tenger: hívják és vonzanak.

De a tudással párosult kitartás is. Senki se feledje, hogy az égből nyert lángész mellet Petőfi a maga ifju élete, küzdelmei s szenvedései elle érte időt nyert rá, hogy a legtanultabb fejek egyike legyen. Egész lényét a tapasztalás és tudás égő szomja nemcsak jellemzi, hanem költésének természetét ezeket követeli és feltételezi. A tapasztaláshoz és tudáshoz pedig csak tapasztalás és tudás juthat közelebb. Mert

amugy is a lángész lényegét magát megismerni, minden időkre, úgy látszik éppen oly lehetetlen marad az emberi kutatásnak, mint a kezdő és végokok megtejtése; hiszen a lángész is a maga mivoltában titok, mint emezek, vagy filozófiailag szólva: metafizikai lényeg.

Vonzon azonban a megismerésre való örök emberi vágy maga a kutatás gyönyöre és az a felemelő remény mely minden kételyben azt sugja a jobb lelkeknek: hátha?

Dr. Ferenczi Zoltán.

Képviseletestületi közgyűlés.

Szarvas község képviseletestülete szerdán délelőtt közgyűlést tartott. A közgyűlésnek első tárgya a szarvasi ág. ev. egyház által előterjesztett kérvény feletti érdemleges tárgyalás volt. A szarvasi ág. ev. egyház ugyanis az év folyamán nagyszabású, hat tantszóval bíró elemi népiskolát akar építtetni és ezen iskolaépítés céljára a községtől kéri a volt társulati leányiskola telekének átengedését, — a mivel szemben felajánlotta az egyház az ó templommal szemben levő sarok teleknek a község részére átadását és egy közúti ut részére kisajátított egyházi föld vételárának elengedését.

A közgyűlés az egyház kérelmének névszerinti szavazással egyhangu-

akar tovább ott maradni és tanulni, hanem színész akar lenni.

— Majd adok én neked, — felelte Koren, — színészetet! — s olyas valami után nézett, amivel a nadrágokat szokta volt porolni; de a míg ez előkerült, Petőfi-nek már csak hült helyét találta.

Petőfi azonban tudta, hogy a mi halad, el nem marad, s ez oknál fogva kerülte az iskolát.

Koren azonnal írt az apának, s arra kérte, siessen Aszódra, mert fia rossz uton van s attól lehet tartani, hogy a színészek mennek, Sándor is utánuk oldja a kezeket.

Az apa Koren levelére el is utazott Aszódra. Midőn Sándor meglátta, elébe sietett és megakart csókolni kezét; de ő visszarántotta mind a két kezét s így szólt:

Előbb megkérdem Koren urtól, hogy jól viseled-e magadat? — s intett neki, hogy kövesse.

Petőfi lehorgasztott fővel haladt mellette, azon gondolkodva: nem volna-e jó odább állani? De minthogy atyja szemmel tartotta, felhagyott ezzel a szánakkal és követte őt Koren.

Koren a törököt híven elmondta az apának, aki mogoróan hallgatta végig kedves Sándor fiának viselt dolgait. A fiu lakására visszatérve, az apa észrevétlenül becsukta az ajtót, aztán szótlánul felnyitá utitáskáját

s olyasfélét vett ki belőle, amivel a marhák szokták terelni s kegyetlenül elverte fián a port, közbe-közbe felkiáltva:

— Hát kell-e Borsá? Kellenek-e komédiások?

Ilyeténképen megpuhítva Sándor mindent megígért apjának, amit csak óhajtott s ezzel vége is szakadt a Borsával s az aszódi színészekkel folytatott komédiának.

(Székely S. följegyzése)

II.

Korán megnyilatkozott önértzet.

A pápai főiskolában egyik szombaton délelőtt több diákot megidéztek kávéházi mulatásért. Az idézések végén ott állt: 13-ik ügy, Petrovics Sándor.

A megidézett diákok ilyenkor a kapu alatt levő széles termésköveken ácsorogtak amíg rájuk kerül a sor. Télen volt a kegyetlen hideg. Ott volt Petrovics Sándor is, egy vörös galléros kopott köpenyben, amelynek jobb szárnyát bal vállára vetette s diergett a többiekkel együtt. Csizmájának sarka annyira ferde volt, hogy nemis a talpán járt hanem az oldalán.

Egyik kisebb diák, akinek a neve szintén ott volt a fekete táblán, megszólította;

— Petrovics ur, hogyan történhetett az, hogy bakancsa nem oldalvást, hanem fent a fejének kellő közepén lyukadt ki?

Mire így felelt Petrovics:

— No lássa csak! Még a csizmám is azt mutatja, hogy én nem vagyok olyan ember, mint a többi!

III.

A molnármester következtetése.

Általános bevett szokás volt hajdanta, hogy a színészi osztály pályájukat változtató református tanulókból telt ki. Még most is nagy többségben van e felekezet a művészet ezen ágánál képviselve. Legkevesebb pedig közöttük az evangélikus.

Egyszer Petőfi vándorszínész korában valamelyik molnármester városra keresztül utazván, megismerkedett egy becsületes molnármesterrel, aki nagyon jó volt hozzá. Az első szónál bizalmasan megveregette Petőfi vállát, mondván:

Hát maga színész? No annak örülök, mert — én is kálvinista vagyok.

(Jókai Tarka Elet.)

lag eleget tett és a felajánlott telket elfogadta s azt parkirozva nyilvános térére fogja a község tenni.

Hajas István járlatkezelő fizetési pótlékokat kért azért, mert a piacok alkalmával a külső járlatokat vezeti, de kérelmével elutasították.

Pollák Gábor községi irnok ellen a főszolgabíró fegyelmi eljárást rendelt el azért, mert egy magánfél részére egyik főszolgabírói ítélet ellen felebezést készített és abban sértő kifejezést használt. Az erről szóló értesítést a képviselőtestület tudomásul vette.

Dr. Lengyel Sándor megfélebbezte a Hrncsár János ovadéka ügyében hozott közgyűlési határozatot, amit felterjesztettek a törvényhatósági bizottsághoz.

A nemzeti ellenállás idejében befizetett állami adókat a község nem szolgáltatotta be az adóhivatalokba, hanem takarékpénztárba helyezte el, hogy azok 1144 korona kamatot hoztak. E kamatokat azóta letétileg kezelte a község és mindez ideig nem határozott annak hova fordításáról. Jeszenszky Frigyes jegyző most azon indítványt terjesztette be, hogy ezen összeg adományozza a község az aradi vértanúk vesztőhelyének megvásárlására. Az indítványt azonban nem fogadta el egyrészt azért, mert már régibb idő óta a kérdéses összeget a szarvasi Kossuth szobor alapjára szándékozott a község képviselőtestülete fordítani, — másrészt különösen azért, mert még nincs tisztázva a kérdés, vajjon joga van-e a községnek ezen összeg felett rendelkezni.

Az előjáróság jelentése szerint ugyanis Békés község hasonló a módon összegyűlt összeg felett rendelkezni akart, de az ellen a pénzügyigazgatóság perorvoslatot jelentett be azzal, hogy azt az államkincstár részére kéri kiszolgáltatni, miután az állami adók kamataiból gyűlt össze. A perorvoslat folytán az ügy most a közigazgatási bíróság előtt van döntés alatt. Ezért a közgyűlés azt határozta, hogy addig nem rendelkezik a kamatok hova fordítása tekintetében, míg a Békés községben felmerült eset el nem döntetik és így tisztázva nem lesz az, hogy a visszatartott állami adók kamatai telett van-e a községnek rendelkezési joga, illetve azok összege az államkincstárt illetik-e, vagy pedig a községet.

Pohl Károly községi számvevőnek két havi szabadságidőt engedélyeztek.

Károlyi János nagybögs segély iránt fordult a községhez, miután fél karjának amputálása következtében munkaképtelen lett. A segély összegét 15 szavazattal 14 ellenében heti 2 koronában szabta meg a közgyűlés — a

kisebbség által indítványozott heti 3 korona helyett.

Az előjáróság 1909. évi programját a téglajárdákra vonatkozólag elfogadták. Ezen javaslat szerint az év folyamán a községnek csaknem minden utcája — legalább egyik oldalon téglalaburkolattal lesz ellátva.

A Szabad Lyceumnak a kért 100 korona segélyt megadták. Tudomásul vették a főszolgabíró ítéletét, mely szerint a Guttman-féle fatelep további üzeme betiltatott és a tulajdonos köteleztetett a telepen 30 nap alatt az üzletet beszüntetni. — Buk Adolf ajánlatát, ki a volt csendőrlaktanya épületét árverés mellőzésével részére kiadatni kéri, elutasították és nyilvános árverést rendeltek el.

A tárgysorozat végén még nagyobb vitát keltet a Gróf Csáky-utca burkolata tárgyában előterjesztett javaslat. Az eddigi tervek és előirányzatok ugyanis aszfalt burkolatot vettek tervbe, míg most az előjáróság beton jardát javasol, tekintettel annak olcsóbb voltára. Nagyobb vita után azt határozták, hogy miután az ügy kellőképpen előkészítve nincs, érdemlegesen a legközelebbi közgyűlésen dönt a képviselőtestület, amely közgyűlést február 13-ára fogja a bíró összehívni.

Gyermekelőadás.

A szarvasi állami leányiskola agilis tantestülete érdekes előadással lépett a hétnek két napján a közönség elé. Vasárnap és hétfőn az intézet növendékeit gyermeke előadás keretében léptette fel és mutatta be a nagy közönségnek. Itt a nagy jelzöt nem általános kiszálásnak kell tekinteni, mert tényleg olyan nagy érdeklődést nyilatkozott meg az előadások iránt, hogy a hallgatóságot az iskola hatalmas tornaterme nem volt képes befogadni s ezért kellett az előadást megismételni.

A siker teljességét ez a tény már minden kétségen felül helyezi. De hiszen siker hiányát ilyen előadásoknál, hogy a szereplők között a „nagyok“ legfeljebb 15 évesek lehetnek és a holhat esztendőös kis babak állanak elő végtelen bátorsággal és ennivalóan komoly képpel nagy hangon mondják el apró mondókáikat — elképzelni sem lehet. Azt hisszük, nincs a világon olyan blazirt lelkületű néző, a ki ne indulna lelkes tapsra mikor a hosszú kenderszállás „Kettőspont“, vagy „kérdőjel“ elmondja, hogy zárta el vaszekrényébe az ibolyát, a mit csak a

„Szellő“ vagy „Rózsa“ tündérének csókjáért ad ki.

De ha akadna valaki, a ki a felvonuló apró szenteket még szigorú képpel és tudná hallgatni és a kit nem ragadna azonnal magával a gyermek-sereg végtelen bája, az bámulattal adózhatott az előtt az értelmes, összevágó előadási menet előtt, amely még meglett emberetől is meglepő lett volna, de annál meglepőbb a zsengekoru gyermekektől. És ez az értelmes-ség az a zavar nélküli bátorság, amelylyel a kis szereplők sorba léptek elő, a legnagyobb dicsősége az iskola igazgatónőjének a tantestületének.

Sokan vannak, kik az ilyen gyermekelőadásokat helytelennek tartják, feleslegesnek itélvén a minden iránt fogékony gyermek lelkeket a szinpadi izgalmaknak kitenni és az előkészületekkel elfoglalni. Aki azonban végighallgatta az előadásokat, az meggyőződhetett hogy az ilyen nyilvános szereplés nagy fokú nevelő hatást gyakorol, a gyermek önértetét, báior fellépését elősegíti s így ez előadásokat csak örömmel lehet üdvözölni.

UJDONSAGOK

— Központi választmány.

A szarvasi központi választmány kedden délután gyűlést tartott, melynek tárgyra volt a belügyminiszter leirata, a mely a választmányt a jövő évre arányos választói névjegyzékek összeállítására hívja fel. A központi választmány az összeíró küldöttséget megalakította, annak elnökül dr. Reismann Adolf, tagjául Valkovszky Mihály és dr. Nagy Béla választottak meg. A küldöttség az összeírást az elnök által közzeendő időben fogja megkezdeni.

— Ipartestületi közgyűlés

A szarvasi ipartestület február 5-én tartotta évi rendes közgyűlését. Rég volt ily zajos az ipartestület közgyűlése. A közgyűlés egyik legfontosabb tárgya volt az elnök választás. A gyűlés lefolyását az alábbiakban adjuk: A tisztújító gyűlést Grósz Lambert vezette. Az elnöki állásra többen voltak jelölve. Elnökül megválasztott Czibula János aki ez állásról lemondott, mire elnökül Liska Samu lett megválasztva Czibulya János a pénztárosi állásáról is lemondott. Lemondását a közgyűlés elfogadta. Számvevők lettek: ifj. Bányász János, Palkovics István, Sulcz Lajos. Gondnok: Gaál László. Könyvtárosok:

Lustyik János és ifj. Menda Dániel. Végül még megválasztottak a 24 előjárósági tagot.

— **Vidéki előadások.** Az elmúlt vasárnap két előadást tartott vidéken a Szabad Lyceum Skorka tanyán Rohoska Jenő tanító iskolájában Kresmárik Endre lyceumi titkár tartott szabad előadást a növények táplálkozásáról, 250 főnyi hallgatóság előtt, míg a képzőintézet növendékei szavalat-és zenei számokkal működtek közre. Érdekes szokás a külső területeken, hogy a lyceumi szereplők érkezését a tanyaiaak tudtára az iskolai harang megszólaltatásával adják, s harangzugással fogadják mindig az érkező lyceumi kiküldötteket. Másik érdekes és nagyon látogatott előadás Kondoroson volt, hol Czirbusz Endre tanító olvasott fel a történelem nagyjairól. Ma délután Kondoroson fog Dr. Takács Izsó szabad előadást tartani, a lyceumi vezetőség segédkezése mellett.

— **Utépítések.** A legutóbbi megyegyűlésen bemutatta az alispán a megyei utépítési programot. Ezen előterjesztés szerint a folyó évre irányozták elő a Szarvas-endrődi és Szarvas szentesi törvényhatósági utak építését is. Ez utóbbi a Szentestől a szarvasi határig már készen van, most csupán a folytatása építendő, amely Békésmegye területére esik.

— **Március 15.** A szarvasi márciusi ünnepségek között szokatlanul nagyszabásúnak ígérkezik a Tulipánszövetség és a Szabad Lyceum közös monstre ünnepi hangversenye. Enyhe idő esetén a szinkörben, zord időjárás esetén a tornacsarnokban lesz megtartva. A műsort falragaszok fogják hirdetni. Ugy halljuk, hogy a külső olvasóegyletek testületileg fognak megjelenni ezen a hatalmas impozáns hazafias ünnepen.

— **Távozó vendéglős.** Öszinte sajnálattal halljuk, hogy Pesti Lajos, az „Otthon“ vendéglő tulajdonosa Szarvasról nemsokára eltávozik. Sajnálattal kell ezt tudomásul vennünk, mert benne egy olyan vendéglőst vesz el városunk, akinek a közönség szolgálatába állított kiváló szakképzettsége, előzékeny modora egyrészt, vendéglőjének kitűnő konyhája és pompás pincéje, másrészt mindenkori fővárosi nívóun álló kiszolgálásban és teljes megelégedést eredményező ellátásban részesítették vendégeit. Pesti Lajos különben Gyulára távozik tőlünk, ahol vármegyénk legelső társas egyesületében, a „Békésmegyei Kaszinó“-ban fogja kifejteni, mint a Kaszinó vendéglőse, kiváló szaktudását.

— **Központi Bank Gyulán.** Február 28-án tartotta a részvényjegyzés a Gyulán alakítandó „Központi Bankra“. Az 1500 drb. részvénye jegyezve lett s az alapítók most két hónapon belül az alakulásra vonatkozó közgyűlést fogják megtartani.

— **Orvosok díjazása.** A községi orvosok díjazásáról szóló szabályrendeletet a február 27-ikére összehívott megyei közgyűlés alkotta meg. A szabályrendelet a látogatási díját a lakásán 1 koronára, az ambulans betegnél 80 fillérre teszi, 7 éven aluli gyermekek kezeléseért ennek a díjnak fele jár. A halottkémlés díját 1 koronában, fuvardíját 20 fillérben, távolsági díját 25 fillérben állapítja meg. Ha a község az orvos külső eljárásaihoz fuvarát nem ad, annak megváltásában 200 korona általány összeget állapít meg a szabályrendelet.

— **Elszámolás.** A szarvasi ifjuság az általa 1909. évi január hó 30-án a József főherceg Sanatorium Egyesület javára rendezett hangverseny bevételeiről és kiadásairól a nyilvánosság előtt a következőkben számol el: Bevételek; rendezői díjakban befizetett 400 k. Belépti jegyek árán befolyt 453 k. Felülfizetések az alábbi részletezés szerint 205 k. Összesen 1058 k. Kiadások: Meghívó, portó, terem, engedély, virág, zene stb. 416 k. 02 f. A művészek tiszteletdíja 350 k. Összesen 766 k. 02 f. Tehát a tiszta jövedelem 291 k. 98 f., mely összeg rendeltetési helyére leendő szállítást végett a rendezők elnöke dr. Wieland Sándor főszolgabíró urnak átadott. Felülfizettek: Dr. Bácskay Albert 3, dr. Belopoczky György 6, Busak József 2, gróf Bolza Pál 34, Buk Adolf 2, Dércy Péter 6, Fetscher József 2, Földes Emil 2, dr. Haviár Gyula 9, Klein Adolf 2, Lakatos Albert 5, Lederer László 5, Lederer Rudolf 5, Ponyiczki Kálmán 10, Reiner Béla 10, dr. Renner Márton 10, Schvartz Gyula 40, Schreyer József 10, dr. Silberstein Jenő 1, dr. Szlovák Pál 8, dr. Török Gábor 3, Gróf Vigyázó Ferenc 10, Gróf Vigyázó Sándor 20 koronával.

— **Elszámolás.** Az állami polgári leányiskola tanítótestülete által rendezett gyermekelőadás jövedelme 399 korona volt, a kiadás 109 korona, így a tiszta jövedelem 290 korona. Felülfizettek: Dr. Mikolay István 10 kor., Gróf Bolza Pálné 9 kor., Haviár Daniné 5 kor., Szirmay L. Árpád, Péteri József 4—4 kor., Robitsek Soma 3 kor., Bárány Béla, Bárány Béláné, Holéczy Gusztáv, özv. Mikolay Mihályné, Dr. Nagy Béla, Salacz Ferenczné 2—2 kor., Illyés Istvánné, Scheinert Bernát, Lányi Anna, Fischer Ákos, Krsnyák Mihályné 1—1 kor., A tisztelt felülfizetők fogadják ez uton is hálás köszönetét a rendezőségnek.

— **Betörés.** Péntek éjjel vakmerő betörés történt a szarvasi tanítóképzőben. Az igazgatói szobába az utca felől, az ab-

lakon keresztül hatolt be a betörő. Az intézet a héten kapta kézhez a 6010 koronát kitevő kerületi segélyt, melyet azonban az igazgatóság egyenesen a gimnázium pénztárában helyezte el. A tettes alkalmasint megfigyelhette azt, hogy a képző pedellusa a postán nagy összeg pénzt vesz fel s azon hiszemben, hogy az igazgató helyezi el az íróasztal fiókjában, szerette volna elorozni. Az íróasztal középső fiókját, valószínűleg vésővel felfeszítette, s a várt összeget nem találván, mindössze 6 korona 60 fillér magánpénzt vett el, közben alkalmasint az ablaküveg darabjai által erősen megsebezett ujjával, bevérte az összes hivatalos iratokat. Az oldalsó fiókban levő 45 koronát nem bántotta, mivel alkalmasint zajt hallván az íróasztalról magához vette a papírvágó kést s az ablakon távozva, a külső ablakot be is ajtotta maga után. A rendőrség és csendőrség széleskörű nyomozást indított, de a tettes nyomára mindeddig nem akadtak, jóllehet a megvágott ujj némi alapot nyújthat a kutatásnál.

A „Szarvasi Leányegyesület“ 1909. év március 7-én, d. u. 3 órakor az állami polgári leányiskola tornatermében a következő tárgysorozattal tartja meg előadó gyűlését: 1. „Nyelvében él a nemzet“. Irta és felolvassa Matthiás Mátrayné, Varga Róza. 2. Zongorán játszik: Russ Zoltán ág. hiv. ev. lelkész. 3. Farkas Imréről több apró költeményt szaval: Bakay Margit. 4. „Rózsa dal“, „Daru madár szállj“, „Csók, csók“ című dalokat éneklik: Bugyis Aranka, Bogár Ilonka, Simkovics Etelka és Sipos Flóra; Zongorán kíséri: Láng János főgimn. tanár. 5. „A világlátott leány“. Magánjelenet. Előadja: Grünvald Vali.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. P. Szarvas. — Ne vegye, kérjük rossz néven, kedves Pali bácsi, hogy a küldött cikket nem közölhetjük. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy az nem volna méltó a közlésre, de lapunk kis terjedelme korlátul szolgál és gyakran kénytelenek vagyunk kihagyni cikkeket, ha annak terjedelmesebb volta folytán a lap keretében nem volna beilleszthető.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a ló osztályozás (lósorozás) Szarvas községében a Weiczner Gáspár féle vendéglő udvarán 1909. évi április hó 27, 28 és 29-én fog megtartani. Felhívtnak ennelfogva a lótulajdonosok, hogy lovaikat a mondott napokon mindenkor reggeli fél 8 órakor a kitűzött helyre elővezetessék, ellenkező esetben büntetés alá esnek. Az osztályozó bizottság elé az 1909. évben négy éves kort betöltő lovak vezetendők elő.

Szarvason, 1909. évi márc. hó 1.

Jeszenszky,
jegyző.

Hirdetmény.

A cs. és kir. közös hadügyminis-
terium 2188 osztályának 666. számú
rendelet értelmében felhívom a folyó
évi fősorozásra elő vezetendő hadkö-
teleseket, hogy bármilyen kedvezmény
iránti kérelmeiket (V. T. 31. 32. 33.
34. §§.) okvetlenül már vagy a fősor-
ozás előtt, vagy pedig legkésőbb a
fősorozás alkalmával nyújtsák be, ne-
hogy esetleg besoroztatásuk után be-
adandó kérvényeik elintézése folytán
a kivetett ujonczjutalékok kisebbedje-
nek az által, hogy ujonczok utólagosa-
san helyeztetnek át a póttartalékba.

Kelt Szarvason, 1909. évi február
hó 24-ikén.

Az előjáróság nevében:
Jeszenszky jegyző.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előjárósága
részéről alólírottak ezennel közhírré
tesszük, hogy a borhamisításnak és
hamisított bor forgalomba hozatalának
tilalmazásáról szóló 1908. XLVII.
t.-cz. folyó 1909. évi január hó 1-én
életbe lépő az ezen törvény végre-
hajtása tárgyában kiadott 112000/1908
sz. föld. m. miniszteri rendelet a hi-
vatalos órák alatt a főjegyzői irodában
az érdeklődők által megtekinthető.

Az ezen törvény főbb rendelkezé-
seit magában foglaló nyomtatványok,
melyek már március hó 1-én szembe-
ötölő helyen és könnyen olvashatóan
kifüggesztve tartandók, a községi elő-
járóságnál mihelyt megérkeznek díjta-
lanul kaphatók illetve az azoknak ki-
függesztésére kötelezetteknek meg fog-
nak küldetni.

A törvény intézkedéseire annál
inkább felhívja az előjáróság a közön-
ség figyelmét, mert a törvény a ren-
delkezéseibe ütköző cselekményeket
kihágással minősíti és súlyosságukhoz
képest büntetni rendeli.

Szarvas, 1909. február hó 25-én

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. Kovács János s. k.
főjegyző. bíró.

Hirdetmény.

Alólírott Szarvas nagyközség elő-
járói az 1886. évi XXII t.-cz. 142.
§-ának rendelkezéséhez képest ezennel
közhírré tesszük, hogy a községi köz-
pénztár-, kórház ápolási alap, közmü-
velődési alap-, közmunka-, építési alap-,
aszfalt építési alap-, törzsvagyons-, letéti-,
munkás segély alap-, elhagyott gyer-
mekek segélyalapja, gazdi és gyám-
pénztári 1908 évi zárszámadások a
számvizsgáló bizottság által felvett
vizsgálati jegyzőkönyvvel együtt folyó

évi február hó 22-től március hó 9 ig
bezárólag, vagyis 15 napon át a köz-
ségi számvevőnél közszemlére vannak
kitéve.

Ezen zárszámadások a képviselő-
testület által folyó évi március hó
13 án délelőtt 9 órakor tartandó ren-
des közgyűlésben fognak tárgyalatni.

Szarvas, 1909. évi február hó,

Kollár Lajos s. k. Kovács János s. k.
főjegyző. bíró.

Kiadó lakás.

A Beliczey-uton 5 szobából, konyha
kamra és istáltóból álló ház haszon-
bérbe kiadó, esetleg eladó. — Érte-
kezhetni a kiadóhivatalban.

Ugyanott két bolti rolló és ajtó eladó.

Eladó egy jó

forgalmú szoda víz gyár

az egész berendezéssel együtt. Ajánl-
ható vendéglősöknek és kereskedőknek
Tudakozódni lehet e lap kiadó hiva-
talába. Kitünő üzlet. 1—3

Ezelőtt ha valaki elrontott a gyom-
rát elvesztette étvágyát, vagy
székszorulásban szenvedett s ebből kifolyó-
lag gyomorégése gyomorajdalma vagy fej-
fájása támadt, vagy nagyon elhízott, kény-
telen volt az undorító ízű keveréket pilu-
lákat, teákat vagy keserűvizet használni,
melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt
meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sanyargatni
mert az

INDA-CUKORKA

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden
eddig létező hashajtó és gyomorjavító ké-
szítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőt-
tek, de a gyermekek is igen szívesen beve-
szik s még csecsemőknek is adható. Ha
éves előtt megeszik 1 vagy 2 darabka
Indra-cukrot, akkor bármily erős székreke-
dése is van, azt görsők és erőlködési fáj-
dalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra
alatt megszünteti. Ha pedig éves után be-
vesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra
kitünően fog emészteni s étvágya hatalma-
san fog gyarapodni és székszorulása soha-
sem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbö-
fögést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal
megszünteti azt. Azok, kik túlságosan el-
híztak és karcsubbak akarnak lenni, egy
bizonyos ideig használják rendszeresen az
Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni
fogják annak kitünő hatását. Szóval az
Inda-cukor a legjobb gyomorszábadó.
Mint hogy pedig egészségünk alapját a gyom-
or rendes működése képezi, mert ez veszi
fel a táplálkozásra szánt ételeket italokat s
azokat megemészti, vér alakjában a testbe
juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cu-
korkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz

Kapható mindenütt!

Ára 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér.

Készíti: **Balázsovich Sándor**
sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszerháza és
székelyföldi gyógyszermekeket feldolgozó
szak-aboratoriuma, Sepsiszentgyörgy
Középponti raktár. 2—10
Budapest, VIII., József-utca 35—37

Könyvkötészetemben

ügyes fiú

tanulóul felvétetik.

SÁMUEL ADOLF.

Csödtömög

kiárúsítás.

Müller Károly vágyonbukott csödtö-

megéből mindennemű papír és írósze-

rek gyári áron alól lesznek kiárúsítva.

Március 7-től 31-ig, minden nap

délután 2-től 5-ig.

Sámuel Adolf.

465—1909 szám.

Békésvármegye közigazgatási bizottsága.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelem-
ügyi m. kir. miniszter ur 1909. év
február hó 10-én kelt 7647—III-számu
leiratával a m. kir. államvasutak aradi
üzletvezetősége által végrehajtandó

állomáskibővitési munkálatok

céljaira Szarvas községben elfoglalandó területekre a törvényes kisajátítást eljárást elrendelven, az 1881. évi XL. t.-c. 32. §-a alapján a bizottsági eljárás határidejéül **1909. évi márczius hó 26-án délutáni 2 órája**, tárgyalási helyéül pedig a község házában tanácssterme oly megjegyzéssel tüzetik ki, hogy a kisajátítást tervezet nevezett község házában folyó évi márczius hó 5-től közszemlére lesz kitéve.

A kiküldendő bizottság a kisajátítást terv megállapítása felett akkor is érdemleg határoz ha az érdekeltek közül senki sem fog megjelenni.

Békésvármegye közigazgatási bizottsága

Gyulán, 1909. évi márczius hó 2.

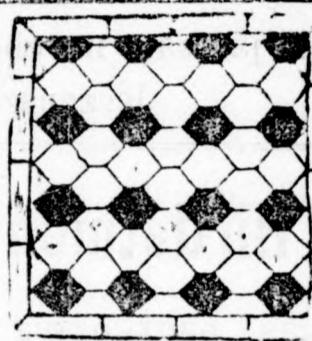
DÖRY főispán, elnök.

Új könyvkötészet!

Könyvnyomdámot egy újonnan berendezett könyvkötésszettel bővítettem ki.

Minden e szakmába vágó munkát elvállalok olcsó díjsszabás mellett.

S Á M U E L A.
SZARVASON.

 WALLA JÓZSEF cementáru-gyára, építési anyagok raktára Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.			
Vállalkozik: GRANITTERAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZŐKÓKUTAK, CEMENT-LAPOK és MOZAIKLAPOKKAL KÖVEZÉSEK elkészítésére		Raktárt tart: KERAMIT-LAPOK KELHEIM-LAPOK METTLACH-LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUL, KÖFEDÉLPÉP, TŰZALLÓ TÉGLAK, KEMENY-RAKVÁ- NYOKBÓL stb.	

Kossuth Ferencz levele.

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész
urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csiszos bántalmaknál az „Indaszesz“
bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Ké-
rem legyen szíves nekem három üveggel
küldeni.“ Kossuth Ferencz

Számos előkelőségek és orvosok igazol-
ják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

I N D A S Z E S Z

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok
edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a
hideg káros befolyásától. Masseurhoz (gyuró
kenő-kura) felele ajánlatos. Leghatásosabb
szer csusz, köszvény, rheuma, fájfajás, nátha
influenza, tagszagatás és mindennemű meg-
hűlésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi
„Indaszesz“ össze nem tévesztendő más
sósborszesz készítményekkel, melyek egy-
szerű szeszkeverékek, holott az „Indaszesz“
székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és
látásában felülmúló atlan gyógyszerkülön-
legesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszer-
ész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett
székelyhavasi „Indaszesz“ kapható 2 és 1
koronás üvegekben az országban mindenütt.

2—5

Melis Lajosnak

Kossuth utca 57 számú háza, mely
áll 3 szoba és mellékhelyiségekből f. évi
April 24-től bérbe kiadó esetleg örök aron
eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal. 2—3

Eladó ház

Oravecz Istvan II-ik ker. Deák Fe-
renc-ut 432-ik számú háza örök áron eladó
venni szándékozók jelentkezhetnek a tulaj-
donosnál 2—3

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legolcsóbb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecsavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes
acél-ekék, 2- és 3-vasúak és minden
egyéb gazdasági gépek.

Ház eladás.

Özv. Brózik Gyuláné I ker. 155. sz. a. háza eladó vagy bérbe adó.

14 koronaért

szállít az „Amerikai Rendszerű Verseny Szabóság“ Budapest, VI. Szerecsen-utca 1. II. em. 40. Egy férfi öltönyre elegendő 3 méter, finom fekete, szürke, barna vagy sötétkék angol gyapju maradékot vagy finom kamgarnt.

Ritka alkalom

10000 drb. női inget első rendű Női fehérnemű gyárból, miután az felosztott megvettem.

Az igentisztelt hölgyeket a méltányos árakról meggyőzendő, míg a készlet tart, szállítok legcsinosabb kivitelű, finom vászonból készült női inget és pedig 3 drbot csak K. 495 utánvétel mellett.

Hat darab megrendelésnél 1/2 tucat legfinomabb minőségű zsebkendőt ingyen adok.

Meg nem felelőkért a pénzt visszaküldöm.

Josef Nehmer,
fehérnemű Áruháza
Krakkó, Diehelsgasse 57 L/3

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

Mezőtúr	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk. „	3 15 „	1 03 é.	6 28
	ind. „	3 27 „	1 27 „	6 38
Kisszénás	érk. „	4 14 „	2 12 „	7 25
Orosháza	érk. „	5 35 „	3 26 „	8 40
Mezőhegyes	érk. n.	7 55 „	5 40 „	—
Mezőhegyes	ind. „	— „	9 18 „	—
Orosháza	ind. é.	5 55 „	11 17 „	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 „	12 29 „	7 16
Szarvas	érk. „	8 24 „	1 26 „	8 13
	ind. „	8 44 „	1 44 „	8 23
Mezőtúr	érk. „	9 30 „	2 30 „	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

Új szobafestő Szarvason.

Alulírott tisztelettel értesitem, Szarvas város és vidéke közönségét, miszerint Szarvason **szobafestő** műhelyt nyitottam, és azt úgy rendeztem be, hogy legmagasabb igényeknek modern stílusban és izléses kivitelben a legrövidebb idő alatt készíthetem el.

Főtörekvésem oda irányul, hogy becses rendelőimnek óhája szerint úgy szolid árákkal mint pontos kiszolgálással eleget tegyek.

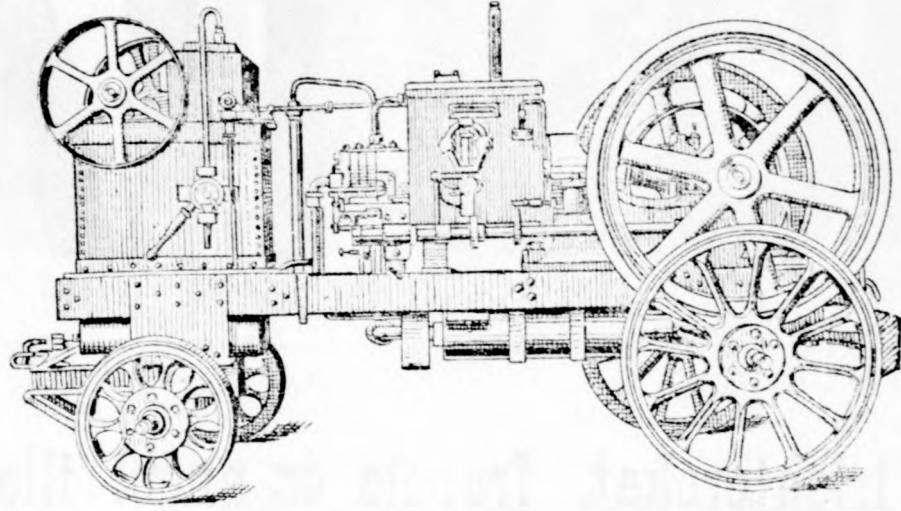
Ez uton kérve a nagy közönség b. pártfogását.

Tisztelettel
FÜCHS SALAMON
szobafestő mester
Szarvas

II. k., Gróf Csáky-u. 233. sz.

Eredeti „Otto“ benzin-lokomobilok

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

benzin-, petrolin-, világítógáz-, földgáz- és szivógázmotorokat
1—1500 lóerőig gyárt

4—26

elismert elsőrangú, versenynélküli kivitelben csakis

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

LEGNAGYOBB-SZÖLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELLETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM   NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

25 és 30 koronaért

készít mérték utáni a legelőgansabb kivitelben finom gyapju-maradékokból egy öltönyt vagy felöltőt az „Amerikai Rendszerű Verseny-Szabóság“ Budapest, VI. Szerecsen-utca 1. II. em. 40. Vidékre minták és mértékvételi utasítás bérmentve.

2 hónapos újfüländi

kutya eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Magyar gyermek
Magyar labda
Magyar vegye
Magyar adja.

Minden magyar labda
a cserkoszoruba foglalt

„Magyar Labda“

bélyegzöt viseli.

! Mást el ne fogadjunk !

Minden jobb kereskedésben kapható.

HA

sérvkötőket, irigatorokat, francia és angol illatszereket, vagy bárminemű gyógy-
szereket, vagy Spitzer arckenőcsét, vagy bel- és külföldi arcápoló és pipere-
szereket öhajt azt a

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason

bármikor megkaphatja, ahol az összes bel- és külföldi szereknek nagybani raktára van.

Az összes eddigi sósborszeszek között ma a legjobb a

DIVINA SÓSBORSZESZ

ára 40, 100 és 200 fillér.

REISZ MIKSA

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz.   Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.